36 910 (R2218) **Regeling van grondslagen voor zelfstandige algemene maatregelen van rijksbestuur die hun gelding dienen te behouden (Rijkswet delegatiegrondslagen artikel 38, tweede lid, Statuut voor het Koninkrijk)**

Nr. 9 **Verslag van de Staten van Aruba**

Vastgesteld 9 oktober 2026

De in de Staten van Aruba aanwezige fracties stellen dat de Koning op 16 maart 2026 een voorstel van wethoudende regeling van grondslagen voor zelfstandige algemene maatregelen van rijksbestuur die hun gelding dienen te behouden (Rijkswet delegatiegrondslagen artikel 38, tweede lid, Statuut voor het Koninkrijk) aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal aangeboden. De Staten van Aruba hebben het voorstel op 27 maart 2026 ontvangen.

Iedere afzonderlijke fractie heeft met belangstelling kennisgenomen van voormeld voorstel van wethoudende regeling, welk aanleiding heeft gegeven tot de navolgende vragen en opmerkingen per fractie. Bijgaand treft u de individuele inbreng van iedere fractie.

Inleiding

Dit wetsvoorstel creëert wettelijke grondslagen voor een aantal zelfstandige algemene maatregelen van rijksbestuur – of wel: algemene maatregelen van rijksbestuur die niet op een wettelijke grondslag berusten – die hun gelding dienen te behouden na de wijziging van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden (hierna: Statuut) die de mogelijkheden inperkt voor het uitvaardigen van een algemene maatregel van rijksbestuur (hierna: AMvRB) zonder wettelijke grondslag.

De fractie M.E.P.

Algemeen

Het Statenlid, de heer Edgard G. A. Vrolijk heeft namens de fractie M.E.P. kennisgenomen van het voorstel van wethoudende regeling van grondslagen voor zelfstandige algemene maatregelen van rijksbestuur die hun gelding dienen te behouden (Rijkswet delegatiegrondslagen artikel 38, tweede lid, Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden), alsmede van de daarbij behorende stukken.

Het lid stelt voorop dat de fractie niet afwijzend staat tegenover het doel en de technische noodzaak van het onderhavige voorstel van rijkswet. Uit de aan de Staten verstrekte informatie blijkt dat het voorstel in hoofdzaak ertoe strekt om, naar aanleiding van de wijziging van het Statuut in 2023, alsnog een wettelijke grondslag te creëren voor reeds bestaande algemene maatregelen van rijksbestuur en daarmee te voorkomen dat bestaande regelgeving na afloop van de overgangstermijn per 31 december 2026 haar rechtsgrondslag verliest.

Daarbij neemt de fractie tevens kennis van een advies van de Directie Wetgeving en Juridische Zaken (DWJZ) terzake, waarin wordt aangegeven dat vanuit Aruba geen technische of juridische bezwaren tegen het voorstel bestaan en dat het voorstel volgens DWJZ geen wijziging brengt in de inhoud van de bestaande regelgeving, maar de ontbrekende wettelijke delegatiegrondslagen creëert. DWJZ acht het voorstel om die reden juridisch noodzakelijk en adviseert de Staten ermee in te stemmen.

De fractie constateert tegelijkertijd dat het hier gaat om een consensusrijkswet op grond van artikel 38, tweede lid, van het Statuut. Juist vanwege het bijzondere karakter van deze rechtsfiguur acht de fractie het van belang dat voorafgaand aan het verlenen van instemming voldoende duidelijkheid bestaat over de juridische reikwijdte en mogelijke constitutionele gevolgen van deze instemming.

De fractie benadrukt daarbij dat hun vragen niet moeten worden opgevat als een principiële afwijzing van het onderhavige voorstel van rijkswet. De vragen zijn gericht op het verkrijgen van duidelijkheid over de precieze gevolgen van de instemming van Aruba en over de verhouding tussen deze specifieke, voornamelijk technisch-reparatoire consensusrijkswet en eventuele toekomstige voorstellen van consensusrijkswet.

De fractie acht het in dit verband van belang dat een onderscheid wordt gemaakt tussen instemming met de inhoud en noodzaak van dit specifieke voorstel en een meer algemene aanvaarding van de consensusrijkswet als instrument voor de regeling van aangelegenheden waarbij de autonomie van Aruba in het geding kan zijn.

De fractie M.E.P. verzoekt de Tweede Kamer daarom onderstaande vragen te beantwoorden alvorens een definitief standpunt over het voorstel in te nemen.

Vragen

1. Kan de Koninkrijksregering bevestigen dat de instemming van Aruba met het onderhavige voorstel van rijkswet uitsluitend betrekking heeft op de in deze rijkswet opgenomen delegatiegrondslagen?
2. Kan de Koninkrijksregering bevestigen dat instemming met het onderhavige voorstel niet kan worden uitgelegd als een algemene instemming van Aruba met het gebruik van artikel 38, tweede lid, van het Statuut voor toekomstige consensusrijkswetten?
3. Kan de Koninkrijksregering bevestigen dat het onderhavige voorstel van rijkswet geen nieuwe materiële bevoegdheden ten aanzien van Aruba creëert, maar uitsluitend een wettelijke grondslag verschaft aan reeds bestaande regelgeving?
4. Kan de Koninkrijksregering per onderdeel van het voorstel aangeven welke bepalingen en onderliggende algemene maatregelen van rijksbestuur daadwerkelijk op Aruba van toepassing zijn?
5. Welke onderdelen van het voorstel hebben uitsluitend betrekking op Curaçao, Sint Maarten en/of de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba?
6. Kan de Koninkrijksregering bevestigen dat door het onderhavige voorstel geen bestaande autonome bevoegdheden van Aruba worden overgedragen, beperkt of anderszins geraakt?
7. Kan de Koninkrijksregering nader uiteenzetten welke concrete regelgeving die voor Aruba van belang is, per 1 januari 2027 haar rechtsgrondslag zou verliezen indien de onderhavige rijkswet niet tijdig tot stand komt?
8. Welke concrete juridische, bestuurlijke en praktische gevolgen zou het vervallen van die regelgeving voor Aruba hebben?
9. In het advies van DWJZ van Aruba inzake het onderhavige voorstel, wordt gesteld dat zonder instemming van Aruba de rijkswet niet kan

worden aangenomen en dat bestaande algemene maatregelen van rijksbestuur daardoor per 31 december 2026 van rechtswege zouden vervallen. Kan de Tweede Kamer nader uiteenzetten op welke juridische grondslag deze conclusie berust?

10. Kan de Koninkrijksregering aangeven of alternatieve juridische instrumenten zijn onderzocht waarmee de noodzakelijke wettelijke grondslag voor de bestaande regelgeving kon worden gecreëerd zonder gebruik te maken van een consensusrijkswet op grond van artikel 38, tweede lid, van het Statuut?
11. Indien dergelijke alternatieven zijn onderzocht, waarom is uiteindelijk gekozen voor de constructie van een consensusrijkswet?
12. Indien geen alternatieven zijn onderzocht, kan de regering aangeven waarom dit niet is gebeurd?
13. Kan de Koninkrijksregering uiteenzetten welke juridische mogelijkheden Aruba na inwerkingtreding van deze rijkswet behoudt indien Aruba in de toekomst wijziging of beëindiging wenst van een regeling die op deze delegatiegrondslag berust?
14. Kan Aruba haar instemming met een op artikel 38, tweede lid, van het Statuut gebaseerde regeling op een later moment intrekken? Zo ja, wat zijn daarvan de juridische gevolgen? Zo nee, hoe verhoudt dit zich volgens de Koninkrijksregering tot het consensuele karakter van de Tweede Kamer?
15. Kan de Koninkrijksregering bevestigen dat de instemming van de Staten met het onderhavige voorstel geen constitutioneel of politiek precedent vormt op grond waarvan in de toekomst kan worden gesteld dat Aruba reeds heeft ingestemd met het gebruik van consensusrijkswetgeving voor andere beleidsterreinen?
16. Deelt de Koninkrijksregering de opvatting dat iedere toekomstige consensusrijkswet zelfstandig moet worden beoordeeld op haar inhoud, noodzaak, proportionaliteit, gevolgen voor de autonomie van Aruba en de vraag of daadwerkelijk sprake is van vrijwillige consensus?
17. Deelt de Koninkrijksregering de opvatting dat het technisch-reparatoire karakter van het onderhavige voorstel wezenlijk moet worden onderscheiden van consensusrijkswetten waarbij nieuwe toezichts-, interventie- of andere bevoegdheden ten aanzien van de landen van het Koninkrijk worden gecreëerd?

18. Kan de Koninkrijksregering bevestigen dat instemming met het onderhavige voorstel daarom niet kan worden gebruikt als argument voor instemming van Aruba met toekomstige consensusrijkswetten op terreinen zoals financieel toezicht, bestuurlijk toezicht of andere aangelegenheden die behoren tot de autonome bevoegdheden van het Land Aruba?
19. Kan de Koninkrijksregering bevestigen dat het onderhavige voorstel geen directe of indirecte budgettaire gevolgen voor Aruba heeft?
20. Indien er wel financiële of budgettaire gevolgen kunnen ontstaan, kan de Koninkrijksregering deze per onderdeel specificeren en aangeven welke verplichtingen daaruit voor Aruba voortvloeien?

Slotopmerking

De fractie M.E.P. benadrukt nogmaals dat zij het belang onderkent van het voorkomen van een rechtsvacuüm en dat zij niet tegen het doel van het onderhavige voorstel van rijkswet is.

Tegelijkertijd acht de fractie het, gelet op de bijzondere constitutionele aard van een consensusrijkswet op grond van artikel 38, tweede lid, van het Statuut, noodzakelijk dat duidelijk wordt vastgelegd waarmee Aruba precies instemt en waarmee niet.

Voor het lid is het van bijzonder belang dat instemming met deze technisch-reparatoire rijkswet niet wordt beschouwd als een algemene of principiële aanvaarding van het gebruik van consensusrijkswetten voor andere onderwerpen. Iedere toekomstige consensusrijkswet zal door Aruba zelfstandig en op haar eigen merites moeten kunnen worden beoordeeld, in het bijzonder waar dergelijke regelingen gevolgen kunnen hebben voor de autonomie, eigen verantwoordelijkheden en bevoegdheden van het Land Aruba.

De fractie M.E.P. ziet de beantwoording van bovenstaande vragen dan ook met belangstelling tegemoet alvorens zijn definitieve standpunt over het voorstel van rijkswet te bepalen.

De fractie FUTURO

De fractie FUTURO, op grond van de controlerende taak van de Staten van Aruba, acht het wenselijk dat deze vragen formeel worden beantwoord.

Vragen

1. Kan de Koninkrijksregering bevestigen dat het onderhavige voorstel uitsluitend strekt tot het creëren van de noodzakelijke wettelijke delegatiegrondslagen voor reeds bestaande regelgeving en dat hiermee geen nieuwe materiële verplichtingen, bevoegdheden of financiële lasten voor Aruba worden gecreëerd?

2. Kan de Koninkrijksregering aangeven op welke wijze met deze Rijkswet de continuïteit en rechtszekerheid voor Aruba worden gewaarborgd, in het bijzonder ten aanzien van de voor Aruba relevante regelingen inzake scheepvaartbeveiliging, het Rode Kruis en de financiering van het Parket van de Procureur-Generaal?

Aldus vastgesteld in de vergadering van de Centrale Commissie van de 7e oktober 2026.

De rapporteur,

A. M. Sneek